Rezultate preliminare ale cercetărilor perieghetice la situl arheologic Cineșeuți I, raionul Rezina*

Victor DULGHER, Vladimir CHITIC, Sergiu SERBINOV

Situl arheologic Cinișeuți I (47°42'44.39"N; 28°52'21.61"E) se află în dreapta drumului național R20, Chișinău – Rezina, la cca 650 m sud-est de ferma de porci și cca 1,5 km nord-est de satul Cinișeuți.

Așezarea a fost descoperită de către P.P. Bîrnea și V.S. Beileicci în urma cercetărilor de suprafață, efectuate în anul 1962, fiind menționată în raportul acestora „Отчет о работе отряда разведки в 1962 г." (Бырня, Бейлекчи 1963, 14) ca un sit cu nivele de locuire: din perioada eneolitică (cultura Tripolie) și prima epocă a fierului. Informația despre așezarea din prima epocă a fierului va fi preluată de către V. Lapușnean, I. Niculiță și M. Romanovskaia în repertoriul „Памятники раннего железного века" (Лапушнян, Никулицэ, Романовская 1974, 18), ulterior regăsindu-se și în „Repertoriul arheologic al raionului Rezina"** (Levițchi 1993, 1-2). De asemenea, așezarea este inclusă în lista siturilor culturii Cozia-Saharna, întocmită de M. Kashuba (Кашуба 2000, 366, рис. XLVI/5).

Având drept scop verificarea datelor ce se conțin în *repertorii*, precum și stabilirea coordonatelor sitului, în luna aprilie 2021, colaboratorii LCȘ „Tracologie" din cadrul Universității de Stat din Moldova au întreprins periegheze în preajma localității Cineșeuți, raionul Rezina. În urma cercetărilor de suprafață, așezarea a fost localizată pe panta unei vâlcele, ce are expunerea sud – sud-est. Plecând de la cartarea materialelor arheologice, s-a stabilit că în partea de sus a pantei, pe o suprafață de cca 500×150 m, se răspândesc în exclusivitate fragmente de ceramică, specifice culturii Cucuteni-Tripolie. Iar la poalele pantei, de pe o arie de cca 380×100 m au fost recoltate, preponderent, vestigii ce țin de prima epocă a fierului. Această repartizare a materialelor arheologice permite constatarea că în punctul Cineșeuți I au

* Comunicarea a fost realizată în cadrul proiectului 20.80009.1606.14 „Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică".

** Menționăm că în *Repertoriu* nu apare informația despre prezența nivelului de locuire eneolitic.

existat două așezări: una – din epoca eneolitică* și cea de-a doua – din prima epocă a fierului.

Artefactele atestate pe suprafața așezării din prima epocă a fierului sunt reprezentate de o cute din piatră de gresie, două fusaiole (una în formă de pară și un fragment de la o piesă bitronconică) și 45 fragmente de ceramică.

Fragmentele descoperite au făcut parte din recipiente modelate cu mâna din pastă de lut cu degresanți de șamotă. Majoritatea cioburilor au o cromatică ce variază de la cenușiu la negru, unele având culoare cărămizie. Printre cioburile recuperate se evidențiază fragmente de la oale, străchini și cești – buze, pereți, funduri și toarte. O parte dintre ele sunt decorate cu incizii sau imprimeuri.

Ceramica descoperită pe suprafața așezării Cineșeuți I este similară celei întâlnite în siturile de tip Cozia-Saharna din spațiul limitrof – Țahnăuți, Saharna „Țiglău", Saharna Mare / „Dealul Mănăstirii" etc.

Astfel, plecând de la aceste artefacte, putem considera că și această așezare a funcționat în prima epocă a fierului, făcând parte din comunitatea de tip Cozia-Saharna, care a locuit în regiunea Nistrului Mijlociu în sec. X-IX a. Chr.

* Vestigiile arheologice din așezarea eneolitică vor constitui subiectul unei comunicări aparte.